

שבת בשבת

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

ז"ה, שנה כ"ו, גליון חלק תפ"ו עש"ק כ"ו אייר, מ"א לעומר, תשפ"ז

בחקתי

הדלקת הנרות: 21.24 פלג המנחה: 20.03

מוצאי ש"ק: 22.53 ר"ת: 22.57

27 MEI 2022

Nr 1486

דף היומי יבמות פ"א

נח לשמור על קדושת הגליון

לבקש רחמים

ידוע ומפורסם גודל סגולת יום ערב ראש חודש סיון להתפלל ולשפוך שיח לפני שומע תפלת כל פה, על כן בקשתנו מכל תושבי עירנו שיחיו לומר ט"ו פרקי שיר המעלות ביום ב' ערב ראש חודש הבעל"ט אחר תפלת שחרית, ומן הראוי שכל ביהמ"ד יארגן גם מנין לתפלת יום כפור קטן, ולהתחנן לפני אבינו שבשמים לבטל מעלינו כל גזרות קשות ורעות בכלל, וגזרות השחיטה והחינוך בפרט, וכן שירחם על חולי ישראל בכל מקום שהם לרפאותם ברפואה שלמה במהרה, ונזכה לקבל פני משיח צדקנו בב"א.

הבד"ץ

אפניו יקרי

את שבתותי תשמרו וגו' אם בחקתי תלכו וגו' ונתתי גשמיכם בעתם וגו' (כו, ב-ג-ד)
נראה לפרש סמיכות הפרשיות. איתא בגמרא שבת (ק"ח, ב), כל השומר שבת כהלכתו מוחלין לו כל עונותיו. ואיתא בגמרא תענית (ז, ב), שהגשמים

לשכת הוראה

שע"י הבד"ץ דקהלתנו

יאקאב יאקאבס סטר. 22

הננו להודיע על
הרחבת שעות הפעילות
של לשכת ההוראה בבנין הקהלה.
לשכת ההוראה תהיה פתוחה בע"ה
כל יום

לפנה"צ:

משעה 10.15 עד 11.15

אחה"צ (חוץ מיום ו')

← משעה 14.00 עד 15.00 →

ומשעה לפני השקיעה עד השקיעה

(בשבוע הבא משעה 20.45)

בכל יום ג' בערב בין 18.00-19.00
יענה הג"ר אברהם עהרנשטיין שליט"א
על שאלות בהל' לשון הרע בנוגע לשידוכים

בכל בוקר בין 10.00-11.00
יענה הג"ר אשר חיים שטרנבוך שליט"א
על שאלות בעניני כשרות

מספר טלפון חדש:

(03.208.4115) ("דיין" = 4115)

שירות מיוחד

לערבי שבתות ויו"ט

2 ואח"כ ללחון 03.208.4115

דרך מספר זה הטלפון מועבר לקבוצה של דיינים שליט"א, אם אחד אינו עונה זה עובר לשני, ומשני לשלישי וכי עד שתקבלו מענה בע"ה.

חדש! חדש! חדש!

בכל יום ו' בבוקר בין 9.15-10.15

יענה הרב מרדכי זאב טעשער שליט"א

בענין בדיקת תולעים - כיצד לבדוק

יורדים כשנמחלים עונותיהם של ישראל. והשתא אתי שפיר, ד"את שבתותי תשמרו" ועי"ז ימחלו כל עונותיהן של ישראל, וממילא ונתתי גשמיכם בעתם", שכשנמחלים עונותיהם יורדים גשמים. (מדרש יהונתן)

אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם (כו, ג)

הגרא"ד פרידמאן זצ"ל: שמעתי מהדיין דפאפא (שדר באחרית ימי בירושלים עיה"ק) שאמר בשם הקרן לדוד זי"ע, כי הנה בפשיטות משמע 'אם בחקותי תלכו', ופירש שתקיימו תרי"ג מצוות כדבעי, אמנם לא זו דרך העבודה השלמה, כי אם 'ואת מצותי תשמרו' - 'אויס גיין נאך דעם מצוה', כמו שנאמר אצל יעקב אבינו ע"ה 'ואביו שמר את הדבר' לשון המתנה וכליון עיניים, והיינו כי תכלית המצוה לעשות נחת רוח להשי"ת, עד אשר יצא לבו בגעגועים ובכיסופים לקל חי לקיים מצותיו. אמנם מאידך, אף אם עדיין לא הגיע לדרגה גבוהה זו, מכל מקום 'ועשיתם אותם' יקיים המצוות כשור לעול וכחמור למשא, ועם היגיעה יבוא לדרגה זו הרצויה. (אבני אפ"ד)

אם בחקתי תלכו (כו, ג)

שתהיו עמלים בתורה (רש"י).

וצריך ביאור איך נרמז עמל התורה בזה? וי"ל דהנה אמרו חז"ל (ברכות יא, א) ובלכתך בדרך בלכת דידך היינו של רשות ולא של מצוה, ולפי זה צ"ע הלשון אם בחקותי תלכו, הלא בשעת ההליכה ליכא קיום החקות, דהליכה היינו של רשות. אולם אמרו חז"ל (תנא דבי אליהו פ"ד) שדברי תורה צריך להיות נבלעים באבריו, וזה אפשר רק ע"י עמל התורה, שע"י שמתגעע בתורה נכנסת התורה בדמו, אבל כשלומד רק כחותה ע"ג גחלים במהרה הוא שוכח. נמצא שע"י עמל התורה נשארת התורה באבריו תמיד ואף כשמפסיק ללמוד והולך לעסוק בצרכי התורה הולכת עמו, והיינו אם בחקותי תלכו, שגם בשעת הליכה דידך יהיו חקותי אתך, זה יתכן רק ע"י שתהיו עמלים בתורה. (להורות נתן)

(המשך בעמוד ד)

ק"ש וספירת העומר ליל ש"ק בחקתי משעה 22.37
היום שנים וארבעים יום שהם ששה שבועות לעומר
*
סוף זמן ק"ש ש"ק בחקותי בבוקר
מג"א: 9.01/8.11 - גר"א: 9.37

שעות הקבלה

של מרן הרב שליט"א לשיחה אישית
בין השעות: 17.00-18.30
בבנין הקהלה, יאקאב יאקאבס סטר. 22
(בימים ב-ג-ד-ה)

*
קביעת השיחה בתיאום מראש במשרד הקהלה

פרקי אבות

השיעור בפרקי אבות
בכל שב"ק

ע"י מרן הרב שליט"א

שעתיים וחצי לפני זמן מוצ"ש

בש"ק זו בשעה 20.20

באולם שע"י ביהמ"ד הגדול אסטען 46

תפלת מנחה וס"ג אחרי השיעור

למך לוח הקהלה

שבת פ' בחקתי, (בא"י: במדבר), כ"ז אייר, מ"ב לעומר.
הדלקת הנרות: 21.24 (פלג המנחה: 20.03 - פלג ב: 21.00).

מפסירין "ה" עזי ומעזי" (ירמיהו טז) עד "כי תהלתי אתה".

מברכין חודש סיון "יהיה ביום השלישי" (דער מולד וועט זיין מאנטיג נאכמיטאג, 6 אזייגער, 4 מינוט און 2 חלקים), אומרים אב הרחמים. אבות פרק ה'.
מוצאי שבת: 22.53 (לשיטת ר"ת: 22.57)

יום ב' במדבר, כ"ט אייר, ערב ראש חודש סיון, מ"ד לעומר, יום כפור קטן, אין נופלין על פניהם במנחה.
ראש חודש, יום ג' במדבר, א' סיון, מ"ה לעומר.

שחרית, נוהגין בו כבכל ראש חודש, יעלה ויבא, חצי הלל, קדיש תתקבל, קריאת התורה, מוסף.

מראש חודש סיון עד אחר אסרו חג של שבועות אין אומרים תחנון (יש שאין אומרים עד י"ב סיון ויש עד י"ג סיון), אבל אומרים למנצח ואל ארך אפים - לפי מנהג אנטווערפן נושאים נשים מראש חודש סיון ואילך.

יום ה' במדבר, ג' סיון, מ"ז לעומר, מתחילין "שלשת ימי הגבלה".

יום ו' במדבר, ערב שבת קודש, ד' סיון, מ"ח לעומר.
כל המלאכות שיכולים לעשותם לפני יום טוב אין לעשותם ביום טוב, לכן עושין כל ההכנות ליום טוב כבר מערב שבת, ונכון להביא המחזוריים לבית הכנסת לפני שבת (כי אין להביאם בשבת משום הכנה), והרבה נוהגין לשטוח עשבים בבית המדרש.

שבת פ' במדבר, (בא"י: נשא), ערב שבועות, ה' סיון, מ"ט לעומר.
הדלקת הנרות: 21.32 (פלג המנחה: 20.09 - פלג ב: 21.06)

רבי מאיר מפרעמישלאן זצ"ל

כ"ט אייר תר"י

מתולדותיו

הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זצ"ל נולד בשנת תקמ"ג לאביו הגה"ק רבי אהרן אריה לייב. היה תלמיד מובהק של הרה"ק רבי מרדכי מקרעמניץ והסתופף גם בצלו של הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע. מגדולי בעלי המופת ורועי החסידות בדורו שאלפים הסתופפו בצלו. נודע בפתגמיו הקדושים שכונסו בספר 'מרגנינתא דרבי מאיר' 'אור המאיר'. היה מפזר כל הוננו לצדקה ולא לנה פרוטה בביתו ודלתו פתוחה לכל יהודי. הגאון רבי שלמה קלוגער זצ"ל היה מגדולי מעריציו ואף נשא עליו לאחר פטירתו הספד מר והדיסו בקונטרס מיוחד בשם 'מאיר עיני המחכים לסליחתו' בו הפליג בשבחיו וכתב שכל העולם היה ניוון בזכותו, ושאיש כזה היה מהראוי לחיות יותר מק' שנה רק נסתלק בעון הדור. נפטר כ"ט אייר תר"י. (מעשה צדיקים ח"א, עמ' קמח)

כח הצדקה

סיפר הרה"ק רבי יעקב מפשעווארסק זצ"ל: הרה"ק רבי יודא צבי מראזלא זצ"ל אמר על רבינו מפרעמישלאן: "ר' מאיר'ל פרימישלאנער מיט זיינע טילעפלעך האט דערגרייכט העכער פון אונזערע ייחודים", (שבכח הצדקה שלו שפיזר לאביונים, ובמנהגו ליתן לעניים מלבושים חמים בימות החורף השיג זרוגת גדולת יותר מהיחודים שאנו מייחדים, כי מעשים טובים שעושים בין אדם לחבירו חשובים מאוד בשמים). עיין בכתיב ר"י שו"ב שכתב על רבינו שהיה מנהגו להכין על ימי החורף פעלצין רבים גדולים וקטנים חדשים וישנים וכל החורף היה מחלק, או

בין שני צור וצור

כ"ז אייר

תר"ס: רבי שלמה זלמן [ב"ר יהודה לייב] שניאורסאהן - מגן אבות
תש"ד: הקדוש רבי אליעזר זאב [ב"ר מאיר] מקרעטשינעף
תש"ד: הקדוש רבי יוסף אשר [ב"ר אברהם] הלוי פאללאק - גאבד"ק ווערפעלעט
תשל"ו: רבי ירחמיאל יהודה מאיר [ב"ר שמעון שלום] קאליש - אדמו"ר מאמשינוב

כ"ח אייר

ב'תתפ"ב: שמואל [בן אלקנה] הנביא (וי"א בכ"ט בו) ה' מ': רבי יצחק [ב"ר יוסף] בעל החוטם מקורבלי - הסמ"ק

כ"ט אייר

תר"י: רבי מאיר [ב"ר אהרן אריה] מפרעמישלאן
תש"ב: הקדוש רבי שמואל שלמה [ב"ר מרדכי יוסף אלעזר] ליינער - אדמו"ר מראדזין

א' סיון

תרע"ג: רבי יוסף אהרן [ב"ר אליעזר זאב] אב"ד בוטשעטשא ודארהוי - יד יוסף
תרפ"ח: רבי אליעזר דוד [ב"ר עמרם] גרינוואלד - אבד"ק סאטמאר - קרן לדוד
תרפ"ח: רבי אברהם מנחם [ב"ר מאיר] שטיינבערג - אב"ד בראדי - מחזה אברהם
תש"ו: רבי מרדכי [ב"ר שלמה זוב] שפירא מקאמינקא - קאריץ

ב' סיון

תרצ"ו: רבי ישראל [ב"ר ברוך] האגער - האדמו"ר מויזניץ - אהבת ישראל
תרצ"ז: רבי חיים אלעזר [ב"ר צבי הירש] שפירא - אבד"ק מונקאטש - מנחת אלעזר

ג' סיון

תקס"א: רבי יעקב שמשון [ב"ר יצחק] משפיטיווקא
תרצ"ב: רבי משה [ב"ר אברהם] הלוי פאללאק - אבד"ק לעוועלעק
תש"ד: הקדוש רבי ישראל צבי [ב"ר יהוסף] מקוסון - אור מלא

ד' סיון

תרמ"ה: רבי ישעי' נפתלי הירץ [ב"ר דוד] שפירא מדינוב - הנותן אמרי שפר

מחליף ישן בחדש או קטן בגדול.

(י"ג אורות ח"ג, עמ' שד)
זה לשון הגאון רבי שלמה קלוגער זי"ע בהספדו על הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זי"ע, שנדפס בקונטרס 'מאיר עיני המחכים לסליחתו':

'אמנם ידעתי כי אין בי דעת להבין מעלת הצדיקים ומעשיהם הטובים כי לא באתי לכלל העבודה והיראה לקיים מאמר הכתוב אז תבין יראת ה' ודעת קדושים תמצא, ואף אם אני מכיר ערכי ודלות מעשי... על כל זאת מעלת הרב הצדיק המופלג המפורסם איש האלקים מורינו הרב רבי מאיר זצוק"ל אף כי לא בינת אדם לי, אבל הכרתי מקצת מעשיו הטובים הגלויים לעין כל, ענותנותו, וצדקת פזרונו לישראל, ומואסו בהבלי עולם ובבצע כסף, וקיים בנפשו ויהיו עניים בני ביתך, והנה דין גרמא ירהבונ רעיוני להתקרב אליו בחיים חיותו וזכיתי לראות פעמיים וראיתי פניו כראות פני אלקים, ולזה אם כי הרה"צ המפורסם מורינו הרב ר' מאיר היה מפורסם בצדקתו, לפי מעלת ערך גדלו היה ראוי להיות מפורסם יותר ויותר, אך הפשטות שלו והענוה שלו גרם שלא הכל הבינו גדלו, ואין גבול לספר על כמה שפיזר נתן לאביונים הצדיק הזה.'

בשפלות רוח

סיפר הגה"צ מנאנאש זצ"ל: פעם אחת עמד הרה"ק ר"מ מפרעמישלאן זי"ע לפני קידוש זמן רב שקוע במחשבותיו הק', ואח"כ אמר: מאיר'ל קען נישט קידוש מאכן ווילאנג ער זעהט זיך נישט קלענער פון יעדן איינעם, וכאן עומד איש אחד, אשר מאיר'ל אינו יכול לראות עצמו פחות ממנו, ולאחר זמן אמר: מאיר'ל דארף דאך קידוש מאכן, וע"כ עלה במחשבתו דאילו היה אני במצבו של זה האיש, בודאי הייתי פחות ממנו. ואז התחיל: יום הששי. (מבאר הצדיקים)

להציל נפש

הרה"ק רבי משה דוד אשכנזי מטאלטשווא זצוק"ל בדרך נסיעתו לארה"ק, נסע להפרד מצדיקי דורו. מספרים שבעת בא להפרד מהרה"ק מפרעמישלאן, והספינה היתה מיועדת להפליג ביום ג' בשבוע, והוא בא אחר שבת קודש להפרד, בקש הרה"ק מפרעמישלאן שיראה לו הפאספורט, ולקחו הרה"ק ושמו בכיסו, ואמר 'מאיר'ל האט ליב פעסער' ופטרו לשלום. ובלי פאספורט לא הי' יכול לנסוע, והי' צריך להישאר על ש"ק בפרעמישלאן, ואיחר את הספינה. אחר שבת קראו הרה"ק מפרעמישלאן, ומסר לו הפאספורט, וברכו בברכת צאתכם לשלום, ונסע להמלא חסידיו, וכשהגיע שמה שמע שהספינה שנסעה ביום ג' העבר נתבעה, וראה שעניים מאירות היו להרה"ק מפרעמישלאן, ונסע בספינה הבאה, והגיע בשלום לארה"ק. (באר שבע - תולדות המחבר, עמ' יא)

מאן דיהיב

הרה"ק מבערזאן זי"ע מביא מעשה שהיה ביהודי עשיר שחי בימיו של הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זי"ע אך לא זכה לפיי בטן, ביום מן הימים שלח את זוגתו אל הרה"ק רבי מאיר לבקש ברכתו, וצוה עליה לומר לרבי כי מוכן הוא אפילו להפסיד את רוב עושרו ובלבד שיזכה לזרע של קיימא.

כאשר עמדה מול פני הקודש התבלבלה בלשונה ואמרה 'בעלי מוכן אפילו להיות אדם עשיר ובלבד שיזכנו הקב"ה בבנים', נענה רבי מאיר ואמר, נאה אמרת, ולא כדברי השטות שאמר הבעל, שכאילו עליכם 'לוותה' כל העשירות בכדי לזכות בזרע של קיימא, וכי היד ה' תקצר להעניק לכם שניהם גם יחד - עשירות וזרע קודש, ועל ידי התפילה בידיכם ליהנות מטובו וחסדו הגדול הן עשירות והן בנים ובני בנים.

על פי זה מבאר הרה"ק מבערזאן זי"ע את דברי

א יוציא ווארט

וזכרתי להם ברית ראשונים אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלקים אני ה' (כומה)

אפילו אויב די יידען האבען ח"ו געזינדיגט, אבער וויבאלד יציאת מצרים איז געווען "לעיני הגוים", אלע פעלקער האבען געהערט פון די נסים, כדי "להיות להם לאלקים", אז זיי זאלען אנערקענען דעם רבונו של עולם, און דאך האבען די גוים בכלל נישט אנגענומען דעם עול מלכות שמים, זענען די יידען סוף כל סוף אסאך בעסער, וועט דערפאר זיין "וזכרתי להם ברית ראשונים", "אני ה' - מדת הרחמים. (קרן לדהו, האי"צ א' סיון)

פירקי אבוא

יהודה בן תימא אומר הוי עז כנמר וכו' לעשות רצון אביך שבשמים (פ"ה מ"ב)

רבינו יעקב בעל הטורים כותב: וכמה פעמים נשאתי ונתתי בדבר לפני אדוני אבי (הרא"ש) ז"ל כמוני היום שיש לי מעט משלי ואינו מספיק לי וצריך אני לאחרים אם אני בכלל עשה שבתך חול אם לאו ולא השיבני דבר ברור.

אחור כך מצאתי בפרקי אבות לרש"י שפירש על ההיא משנה דרבי יהודה בן תימא אומר הוי עז כנמר שכתב וזה לשונו: תכף לאותה משנה רבי עקיבא אומר עשה שבתך חול שנויה ההיא דבן תימא (בגמ' פסחים קי"א), לאורווי דרבי עקיבא לא אמר אלא למי שהשעה דחוקה לו ביותר, אבל צריך אדם לרוז עצמו כנמר וכנשר לכבד שבתות ביותר ע"כ.

על כן צריך כל אדם לצמצם בשאר ימים כדי לכבד השבת, ואל יאמר האין אחר פרנסתי, כי אדרבה אם יוסיף יוסיפו לו כדקתני תחליפא אחוה דרבנאי חוזאה כל פרנסתו של אדם קצובה לו מ"ה לר"ה חוץ מהוצאות שבת ויו"ט והוצאות בניו לת"ת אם מוסיף יוסיפו לו, ואמרינן נמי גבי הוצאת שבת ויו"ט אומר הקב"ה בני לו עלי ואני פורע, וכיון שכן הוא אל ידאג כי נאמן הוא בעל חובו לפרוע לו חובו. (טור או"ח, סימן רמב)

המדרש (ב"ר סגה) עה"פ 'ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו', אמר רבי יוחנן ששפך תפילות בעושר, שהרי יצחק אבינו עשיר גדול היה, וכדאיאתא (ב"ר סדו) 'זבל פרדותיו של יצחק ולא כספו וזוהבו של אבימלך', וכאשר בקש וחילה את פני בוראו שיזכהו בבנים האמין בכל לבו ונפשו כי ביד הקב"ה להעניק לו בנים ולהשאירו בעשירותו, ועל כן בקש שיזכהו הקב"ה הן בבנים והן בעושר.

(באר הפרשה, פ' תולדות)

השלמת הברכה

סיפר הגה"ח ר' אליעזר דוד פרידמאן זצ"ל: שמעתי לספר מהגה"צ רבי דוד צבי שנעעבאלג דומ"ץ ויוזניץ זצ"ל, שבעת מלחמת העולם הראשונה התגורר בווינען זוג זקנים מופלגים בריאים ושלמים, ועל אף היותם בשנות התשעים לחייהם התפרנסו ממעשי ידיהם, שהזקן היה כורך ספרים, ולא היו צריכים כלל לעזרת ילדיהם ויוצ"ח. הדבר עורר פליאה אצל אנשים איך ובמה זכו לברכה זו של אריכות ימים, והחליטו קבוצת אברכים לעלות אליהם ולברר במה דברים אמורים.

אמרו ועשו, וביום אחד עלו לביתם ושאלו את פיו מדוע זכו לאריכות ימים כזו, פתח הזקן וסיפר להם מעשה שהיה: ידוע שהגר"ש קלוגר היה בקי נפלא בכל חדרי התורה הק', והוראתו היתה מקובלת בכל קהילות ישראל כאשר מכל קצוות תבל שלחו לפניו שאלותיהם החמורות שיכריע בעדם, וככל שפסק בן עשו וקיימו במלואם. ולפיק נתקבצו תדיר אל ביתו רבנים, למדנים וגדולי תורה לשוחח אתו בלימוד, ובעת שהמתינו כולם בחדר החיצון עסקו בריתחא דאורייתא בשאלות שעמדו על הפרק, כאשר הגאון יושב באותה עת באחד החדרים הפנימיים של הבית.

(המשך בעמוד ג)

ייראוך עם שמש
תפלת שחרית בימות החול כותיקין
בביהמ"ד פשעווארסק
בכל יום חצי שעה לפני הנץ
ביום א' במדבר, בשעה 5.05

ברכת מזל טוב חמה ולבבית להרה"ג
מוה"ר חיים משה הלוי מאנטל שליט"א
ראש כולל ש"ס בעיניו בנשיאות מרן הרב שליט"א
ולכל משפחתו שיחיו
לרגל הכנס הבן שיחי' לעול המצוות
ירוו ממנו ומכל צאצאיהם רוב נחת וכל טוב
מאחלת הנהלת הקהלה

ברכת מזל טוב חמה ולבבית להרה"ג
מוה"ר יעקב יוסף ברייער שליט"א
דומ"ץ ביהמ"ד דחסידי סקווירא
ולכל משפחתו שיחיו
לרגל אירוסי הבת עב"ג שיחיו
ירוו מהם ומכל צאצאיהם רוב נחת וכל טוב
מאחלת הנהלת הקהלה

ולבעוט ברגליו, כדי לגרש כביכול את הסוס האחר, עד שהמים נעשים עכורים ודמותו כבר אינה נשקפת בהם, ורק אז הוא נפנה לשתות.
אילו היה שותה מיד, היו לו מים צלולים, וגם היה בהם די והותר זולתו. אך הוא בכסילותו מעדיף לשתות מים עכורים, ובלבד שלא ישתה עוד אחד... (שרפי קודש, עמ' תסב)

מקור ההצעה

הרה"ק רבי יעקב מפשעווארסק זצ"ל סיפר ששמע מפי מו"ח הרה"ק רבי איציקל זצ"ל:
הרה"ק מציעשנוב ביאר שעל כל ענין וענין אפילו בדבר טוב, צריכים לחקור להתודע למקור ושורש הרעיון ואז יכולים לדעת אם הוא דבר טוב אם לאו, ואמר שרבינו מפרמישלאן היה מספר: פעם היתה לי עליית נשמה ושמעתי שם איך (המשך בעמוד ד)

שנתועדו יחד לפונדק אחד, אמר הרה"ק מפרמישלאן עה"כ (בראשית יד, ח) "ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לא-ל עליון", דהנה כששני צדיקים מתחברים כאחד, לומד כל אחד מחבירו המדרגות שלו, ואברהם אבינו ע"ה היתה לו מדרגת הכנסת אורחים, ומלכי צדק היתה לו מדרגת כהן לא-ל עליון, וזהו "ומלכי צדק מלך שלם הוציא" מדרגת "לחם ויין", דהיינו הכנסת אורחים - מדת אברהם אבינו ע"ה, "והוא" - קאי על אברהם אבינו ע"ה - "כהן לא-ל עליון", כלומר שהוציא מאת מלכי צדק את המדה הנזכרת. (מרגניאט דבי רבנן)

אש גדולה

סיפר הגה"צ רבי משה אריה פריינד זצ"ל גאב"ד ירושלים: הרה"ק מראפשיטץ היתה לו תרעומת על רבי מאיר'ל פרעמישלאנער זצ"ל שהיה לו דרך לגלות סודות מן השמים ועל כן היה לו להה"ק מראפשיטץ הקפדה עליו, וכשנודע לו לר' מאיר'ל מזה הלך לנסוע לראפשיטץ, וכשבא לראפשיטץ אז נרדם הה"ק מראפשיטץ על הכסא, וראה בחלום שהרה"ק ר' ארון לייב מפרעמישלאן אביו של ר' מאיר'ל שהיה כבר בעולם האמת אומר לו שהשאייר נר דלוק על העולם ואתה רוצה לכבותו? והקיץ הה"ק מראפשיטץ מתרדמתו וראה תיכף האיך שר' מאיר'ל עומד לפניו. ור' מאיר'ל אמר לו: לא נר אלא אש גדולה. (הללו עבדי ה', עמ' תקיד)

בית רחל דסאטמאר
בקריאה של חיבה מעומקא דלבא הננו בזה להזמין את כל הקהל הק' תושבי עירנו החשובים לבא ולהשתתף בגוף ובמזמון אצל מעמד
דינער השנתי
שיתקיים בעזהש"ת
א' במדבר - כ"ח אייר
במשך כל היום (12:00 - 12:00)
טעימה, ארוחת צהרים וארוחת ערב כיד המלך
באולם בית רחל
לטובת מוסדנו הק' בית רחל דסאטמאר
שפקיע שמייה לבית גדול שמגדלין בו קרוב לשבע מאות בנות ישראל לצניעות ומדות טובות ויר"ש ע"ד המסורה.
השתתפות רבני ודייני עירנו שליט"א
ומצפים אנו לקבל פניכם ולכבדכם בכבוד הראוי, ולקבל תמיכותיכם הנכבדות לקיום המבצר החינוך הקדוש הזה, וזכותכם יעמוד לכם לעד ולנצח.
בהוקרה והערצה
הנהלת בית רחל
אין פאל איר קענט זיך נישט פערזענליך משתתף זיין ביים דינער, קענט איר אלס אריינשיקן צו: BE47 1030 5409 8180 אדער קענט איר רופן (אדער טעקסטן) צו: 0465.582.697

רבי מאיר מפרעמישלאן (המשך)

בשנות בחרותי שהיתי פעם אחת ב'בית ועד לחכמים', בחדר החיצוני שבבית הגר"ש, וערב שבת קודש היה, והנה דרכו של הגאון היה להכין בעצמו את הדגים לכבוד שב"ק, ובאותו היום כשיצא כהרגלו מחדרו אל בית המבשלות כדי לעשות הדגים, ויהי אך התחיל בעבודתו נשאל לפתע שאלה דחופה ביותר, והוכרח להפסיק ולהתפנות לשואל, ולפיכך נכנס לחדר החיצוני ובקש ממני שאכין לו הדגים במקומו. כמוכן ששמחתי כמוצא שלל רב על הזכות הגדולה שנפלה בחלקי לשמש גדול הדור, ובוהירות יתירה הוצאתי כל הפסולת, ושמתי את הדג בקדרה אשר על האש, ואז נכנס הגר"ש והודה לי על מעשי, אך הוסיף "מסתמא כשחכת את הדג להוציא את הפסולת חתכת גם את המרה, וזה הרי גורם לטעם מרירות בג'...", השבתי לו לאלתר בשליה, אלא נזהרתי בעשיית, ולא חתכתי את המרה של הדג, בשמעו כך התנצל ואמר "הרי חשדתי אותך בחנם, ואמרו חז"ל (ברכות לא,ב) "החושד את חבירו בדבר שאין בו צריך לפייסו", וע"כ הנני מפייס אותך ומבקש את סליחתך, אך בגמרא שם אמרו עוד "ולא עוד אלא שצריך לברכו" ולפיכך הנני מצרף לך ברכתי, שתזכה לאריכות ימים ושנים בבריות גופא ונהורא מעליא".

כל זה התרחש בהיותי בחור צעיר לימים, עברו השנים ובע"ה באתי בברית השידוכין והנישואין ובהיותי אברך נכנסתי אצל הרה"ק רבי מאיר מפרעמישלאן זי"ע שענינו היו פקוחות לדעת נסתרות, ומיד בכניסתי, לפני שהתחלתי לומר לו מאומה, פתח ואמר "הרי קבלת ברכה מהמגיד הגדול מבראד, ואני אשלימנו - מיט איהר אינאיינעם!" (-אשלים לך את הברכה, שתזכה לאריכות ימים עם זוגתך, שהרי כשקבל הברכה מהגר"ש עדיין לא התחתן).
כמוכן שהברכה התקיימה במלואה, וכאמור האריך ימים ושנים, שהרי הרה"ק מפרעמישלאן נסתלק בכ"ט אייר תר"י ואז כבר היה אברך נשוי, ואותה קבוצת אברכים שאלוהו סיבת האריכות ימים בשנת תרע"ד-תרע"ו שנות המלחמה, נמצא שאף אם נאמר שקבל ברכה זו בשנתו האחרונה של הר"ר מאיר'ל עדיין היה לפי חשבון מעל לתשעים בשנות חייו. (הגדש"פ מפי ספרים וסופרים, עמ' קצט)

דיון מן דיון

הרה"ק מפרמישלאן, קודם שהתראה פנים אל פנים עם הגאון מהר"ש קלוגר, היה זמן רב משתוקק לראותו, ואמר הרה"ק על עצמו שהוא עמוד היראה, והגאון מהר"ש הוא עמוד התורה, וכשיפגשו יחדיו ילמוד כל אחד מדרגת השני. וכשעזר לו השי"ת

אפשר לקבל את ה"שבת בשבתו"
דרך E-mail - נא לפנות:
shabato.antwerpen@gmail.com

את התלמוד תורה "אמרי חיים" דחסידי ויוניץ אין מן הצורך להציג בפני הציבור, אחרי שחלק נכבד של אברכי וצעירי עירנו התחנכו בין כותליו, אם במסגרת הת"ת ואם במסגרת הישיבה. מאות רבות מבין בוגרי הת"ת, מאז שנת תשל"ו שאז הונחו יסודותיו המוצקים ע"י כ"ק מרן בעל ה"ישועות משה" זי"ע, ועד היום הזה, והפזורים היום ברחבי תבל, הם עדות חיה ונאמנה לחינוך המיוחד שרכשו בשנות לימודיהם.

במשך השנים הולכים ומתרבים המתדפקים על שערי התלמוד תורה, אולם מחוסר מקום נאלצה ההנהלה להשיב פני רבים מהם ריקם. אלא שכאשר נוכחו שהגיעו מים עד נפש, ובפרט שחלק גדול מהמתדפקים על השערים הם אלו שבעצמם קבלו את חינוכם בין כתלי הת"ת, ונפשם אותה להמשיך את

החינוך המיוחד גם לצאצאיהם אחריהם, נטלה ההנהלה את היזמה בידיהם, והקימו "כיתות מקבילות", שפירושו: הכפלת מספר התלמידים בכל כיתה מדי שנה. מובן מאליו שלצורך זה נדרש "מקום", ולא מקום סתם, אלא כיתות מרווחות עם כל הנלוו אליהם, כיתות ללימודי עזר וכו', ואכן בשנים האחרונות רכשה הנהלת הת"ת שטחים נרחבים, צמודים לבנין הת"ת הקיים, והשקיעו סכומים עצומים בשיפוץ וחידוש המבנים.

בימים אלו יוצאת הנהלת הת"ת ב'קאמפיין' מיוחד תחת השם "אחריותנו", שיערך בימים ב' וג' במדבר - ערב ר"ח ור"ח סיון, סמוך ונראה לזמן מתן תורתנו, ותושבי העיר כולם נקראים להביע הכרת הטוב, להטות שכם ולסייע בידם שיוכלו לבצע את אשר יזמו לעשות לטובת תושבי העיר.

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

שמואל מלבסקי
ב"ר נחמן דוד נ"י
מלבסקי (לזוגה)
אנטווערפן

פיגא טרויבע
בת ר' ישעיה נ"י
טרויבע (לנדא)
לונדון

מ א ו ר ש י מ
לונדון, כ"ג אייר תשפ"ב

משה ליצמאן
ב"ר יהודה אריה לייב נ"י
ליצמאן (פטרובסקי)
בית שמש

חנה זאלצבערג
בת ר' יצחק אייזיק נ"י
זאלצבערג (מארגענשטערן)
אנטווערפן

מ א ו ר ש י מ
אנטווערפן, כ"ג אייר תשפ"ב

נפתלי קליין
ב"ר יונה בנימין נ"י
קליין (גאליצקי)
אנטווערפן

פערל זאלבאבסקי
בת ר' אהרן יהושע נ"י
זאלבאבסקי (לערנער)
מאנטריאל

מ א ו ר ש י מ
מאנטריאל, כ"ג אייר תשפ"ב

ציווה אגן לטובה

חיים צבי ב"ר משה טוביה יאקאבאוויטש נ"י
אולם "כתר מלכות"

שלמה יואל גליק
בן הרב שמחה יו"ט שליט"א
גליק (מאנדלאוויטש)
אנטווערפן

אידל בריינדל מאשקאוויטש
בת הרב אהרן שליט"א
מאשקאוויטש (גראסמאן)
לונדון

מ א ו ר ש י מ
לונדון, כ"ד אייר תשפ"ב

בר מצוה

שמחה אריה לייביש ב"ר שמואל ווייס נ"י
ברוך דוב בן הרב חיים משה הלוי מאנטל נ"י
ביהמ"ד "אור שרגא"

ברוך גבריאל גרינוואלד
ב"ר אליהו שמואל נ"י
גרינוואלד (בייער)
אנטווערפן

גאלדא לאה ברייער
בת הרב יעקב יוסף שליט"א
ברייער (בילר)
אנטווערפן

מ א ו ר ש י מ
אנטווערפן, כ"ה אייר תשפ"ב

משה יהושע ב"ר יעקב שרייבער נ"י

רבי מאיר מפרעמישלאן (המשך)

לא צדיק הדור ולא קולו נעים, אבל לבו נשבר ונדכה, אשר אלקים לא תבוזו. וכיון שאי אפשר בין יום ובין לילה, ליהפך להיות צדיק הדור, ולעשות קולך קול נעים. נשארה רק העצה השלישית לעשותך עני ואביון. האישי הלז כששמע זאת, נפחד ונרעד, וכבר עזב רצונו מלהיות ש"צ. (שיחתן של עבדי אבות ח"א, עמ' רחצ)

טקנות בני חקרא

שבת היא מלועוק ורפואה קרובה לבוא

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)
op vrijdag 27 mei
Rotti, Lamoriniërestraat 187 239.09.56
Centraal Station, Pelikaanstr. 3
op zaterdag 28 mei
Internationale, Appellmansstr. 11 231.67.98
op zondag 29 mei
De Kock, St Lambertusstraat 39 230.87.53
op maandag 30 mei
Eeuwfeest, Mechelsesteenweg 181 2815322
op dinsdag 31 mei
Bankapotheek, Mechelsestwg. 12 233.45.81
3koningen, Grote Steenweg 99 239.02.53
op woensdag 1 juni
Vandenabeele, Grote Steenweg 9a 230.94.42
op donderdag 2 juni
De Kock, St Lambertusstraat 39 230.87.53
Broeckx, Teniersplaats 2 233.60.65

Na 22u. op 27 mei (ליל ש"ק):
Centraal Station, Pelikaanstraat 3

Na 22u.: **0903.92248** (1.50€ per min.)
Dokter van wacht - 0900.10.512
הצלחה: HATZLOH - 03.289.00.00

RUBIX - 03.271.28.13	ממירה: 03.218.91.00
KESHET - 0474.20.56.55	גניזה: 0488.05.25.16
טאג: 03.500.8947	בקר חוליס: 0.32.33.34.35
טאג-מוסדות: 03.808.49.49	מוקד ה.ר.ב.: 00.972.2.502.02.02
תומכי שבת ויו"ט: 0486.69.08.93	רכב: 0475.76.24.34
שערי פרנסה טובה: 03.808.39.39	שפרא ופועה: 0489.35.64.77
חסדי אהרן: 03.500.60.60	שמייעקל: 0489.79.07.33
ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74	טרהנו: 03.808.44.82
מסילה: 0489.84.17.17	חי לייפליין: 0495.19.81.00
חבריי: 03.80.80.424	מלב לבב: 03.232.22.27
Pinnys Data Bank - 0496.100.100	שוח: 0499.182.451
שיעורים בטלפון: 03.218.64.64	זחק: 0485.37.18.42
קול הלשון: 03.80.80.388	IN TOUCH - 0486.89.11.90
טוהר לבנו: 03.208.52.08	בוני עולם: 03.500.11.05
קו השגחה פרטית: 03.808.44.28	A TIME - 03.500.10.75
מג"ח לרפואת הירוס: 0485.05.6746	בית נאמן: baineimon@gmail.com

המשך דברי הימים של בית הכנסת הגדול אסטען שע"י קהילתנו הק' הלכות ומנהגי בניית בית הכנסת שעל פיהן נבנה בית הכנסת הגדול אסטען (נערך ע"י הרה"ג ר' דוד שיינבערגער שליט"א):

1. שתי אבנים קבועות בקיר המזרח, שהובאו מארץ ישראל (המשך מגילויי שעבר)
גם יתכן ואבנים אלו הוצבו 'זכר לחורבן' - נחלקו הפוסקים אם צריך לשייר 'זכר לחורבן' בבית הכנסת, שדעת המג"א והפוסקים (בסי' תק"ס ס"א) שאין צורך, אבל ב'דעת תורה' בשם שו"ת מהר"מ מרוטנבורק שיש לעשות 'זכר לחורבן' גם בבית הכנסת, ועי' יוסף אמוץ (סי' תתצב) שכן עשו בפראנקפורט, ובדרכי חיים ושלום (אות תרפב) כתב שכן נהג הגה"ק ממנוקאטש בביהמ"ד שלו.

2. עמוד השליח ציבור מקום עמידת השליח צבור, הוא ממול ארון הקודש, וכפי שמבואר בשו"ת מכתב סופר (או"ח סי' א' ד"ה ועתה) וז"ל: לפני ארון הקודש העמידו חיבה קטנה שהש"ץ עומד לפניו להתפלל, נראה לי שעשו אותה דוגמא למזבח הקטורת שהיה עומד בהיכל ה' לפני ארון העדות, ע"ש. מלידך, גם לא העמידו העמוד המשמש באמצע מול ארון הקודש, אלא העמוד נוטה לצד ימין בחצי מטר, ועומד בחצי הימני של ארון הקודש, וניתן לראות זאת לעומד על הבימה שהעמוד אינו מכוון כנגד הבימה, אלא נוטה לצד ימין, וזאת כדי לשנות ממנהג המתחדשים שהקפידו על אמצע ממש (ה"ח"י קלאנסבאל הי"ו בשם אביו ר' שלמה ז"ל), עי' שו"ת גורן דוד (סי' ר) ושו"ת שבט הלוי (ח"י סי' ל"ג אות ה').

מקומו של השליח צבור אינו עמוק יותר משאר בית הכנסת (אף שכחב מג"א סי' צ' סק"ג שיש לעשות עמוק יותר), וכפי שרבים נהגו שלא לעשות עמוק יותר, וכמבואר בשו"ת הגה"ת (סי' צ' זו זהב סק"א) שראוי בית הכנסת של גדולי עולם, הרמ"א, משאת בנימין, ומרן אלקי ר"י בעש"ט, ולא היה מקום שהש"ץ עומד שם עמוק יותר משאר בית הכנסת.

ה. הבימה ה. הבימה הועמדה במרכז בית הכנסת כמנהג ישראל (עי' שו"ת חת"ם או"ח ח"א סכ"ח). יש לציין שבשנים שבנה בית הכנסת, לא היה הדבר מובן מאליו (עי' ספר מחולת המחנים וספר הר תבור). בתמונה מזמן מלחמ"ע הראשונה בשנת תרע"ו נראים חיילים מתפללים בבית הכנסת, ובית הכנסת כמעט ריק מספסלים, אבל לפני הבימה מונחים חמש שורות של ספסלים, ועליהם יושבים המתפללים, יתכן שבדוקא עשו כן בתקנת הגדולים, שיהי' הפסק בין הבימה לארון הקודש.

הבימה מוקפת גדר שהיא רשות בפני עצמה, בכדי שאף כשהספר תורה בעמידה, לא יצטרכו העם לעמוד, וכמבואר ברמ"א (יו"ד סי' רמ"ב ס"ה), וכפי שביאר דבריו במג"א סי' קמ"ו סק"ו), וכפי שהוא בבית הכנסת הרמ"א בקראקא.

ישנן שלש מדרגות לעלות לבימה משני צדי הבימה וביחד הם שש, כדברי המג"א (סי' ק"נ סק"ו) מזהו"ק שיש שש מדרגות לבימה, וכפירוש האחרונים שהכוונה שלש מכל צד (עי' שלחן הטהור סי' ק"נ ס"ד).
על גבי הבימה מונחים שתי קערות בצבע זהב לעמיד בהם את ספרי התורה בשעה שלא קוראים בהם, וכן היה המנהג בפרעשבורג וכמבואר בשו"ת דעת סופר (או"ח סי' כ').

יש לציין שהבימה הנמצאת כיום היא בימה חדשה שהוקמה בשנת תשכ"ד במקום הישנה, צורת החדשה בערך כמו הישנה, אלא שקרקע הישנה היתה מעץ, והחדשה מאבן שיש.

(המשך בגיליון הבא א"ה)

מפנינים יקרים (המשך)

ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו (כו,ד)
שואל רבי דוד סולובייצקי, מדוע בגשמים כתוב "ונתתי", ואילו ביבול הארץ ופירות השדה כתוב "ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו"? ותירק, הגמרא בתענית (ב,א) אומרת, אמר ר' יוחנן, ג' מפתחות ביד של הקב"ה, שלא נמסרו בידי שליח, ואלו הן מפתח הגשמים, מפתח החיה ומפתח תחיית המתים. לכן כתוב "ונתתי", כיון שמפתחות הגשמים הוא רק בידיו של הקב"ה, אבל יבול שהארץ מוציאה, שזה ע"י שליח, כתוב "ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו". (מדשן ביתך)